

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 8Co/574/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514205261
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Vičková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2016:1514205261.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Vičkovej a členov senátu JUDr. Moniky Holickej a JUDr. Ondreja Krajča, v právnej veci navrhovateľa: Dopravný podnik Bratislava, a.s., Olejkárska ul.. č. 1, Bratislava, zastúpenom JUDr. Vladimírom Kánom, advokátom so sídlom v Bratislave, Nám. Martina Benku 9-C1, proti odporkyňi: H. T., Z.. XX.XX.XXXX, naposledy bytom F. Z.F.. X, B., t.č. na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Danou Patkovou, zamestnankyňou Okresného súdu Bratislava V, o zaplatenie 50,35 eur, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Bratislava V zo dňa 16. júla 2014, č.k. 10C 261/2014 - 26, jednohlasne takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdzuje.
Odporkyňi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom zamietol súd prvého stupňa návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal voči odporkyňi zaplatenia sumy 50,35 eur a náhrady trov konania, keď vykonaným dokazovaním zistil, že odporkyňa dňa 02.12.2012 cestovala linkou č. 96 Mestskej hromadnej dopravy v Bratislave, a pri prepravnej kontrole vykonanej revízorom sa nepreukázala platným cestovným lístkom; čím porušila tarifné a prepravne podmienky navrhovateľa; cenu ktorého lístka neuhradila na mieste a ani v dodatočnej lehote na plnenie poskytnutej jej navrhovateľom vo výzve zo dňa 14.01.2013. Takto zistený skutkový stav posúdil po právnej stránke podľa § 108 a § 760 Občianskeho zákonníka (ďalej len "OZ"), § 16 ods. 1 až 5 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej preprave (ďalej len "zákona č. 56/2012 Z.z.") a prihliadnuc na námietku premlčania, vznesenú opatrovníčkou odporkyne, konštatoval, že jednoročná premlčacia lehota začala v danej veci plynúť dňom 03.12.2012; keď bolo nesporným, že nárok navrhovateľa vznikol dňom porušenia tarifných a prepravných podmienok navrhovateľa odporkyňou; a táto uplynula dňom 03.12.2013. Keďže návrh na vydanie platobného rozkazu podal navrhovateľ na súde až dňa 03.03.2014, t.j. po uplynutí lehoty, počas ktorej mohol navrhovateľ včas uplatniť svoj nárok na súde, prihliadol na opatrovníčkou odporkyne dôvodne vznesenú námietku premlčania a návrh navrhovateľa z tohto dôvodu zamietol. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľ domáhajúc sa jeho zrušenia a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvého stupňa vec nesprávne právne posúdil, keď nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav (§ 221 ods. 1 písm. h/ O.s.p.). Dôvodil, že povinnosť cestujúceho; ktorý sa na vyzvanie nepreukázal platným cestovným lístkom; zaplatiť dopravcovi cestovné (0,35 eur) a úhradu 50 eur vznikla cestujúcemu v zmysle § 12 ods. 2 písm. b) v spojení s § 14 ods. 1 písm. d) v spojení s § 17 ods. 2 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, ktorá úhrada za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom nepatrí medzi práva z prepravy v zmysle § 760 OZ. V tejto súvislosti poukázal na to, že Občiansky zákonník stojí na princípe premlčania so všeobecnou premlčacou lehotou; keď táto sa použije všade tam, kde pre jednotlivé práva nie je Občianskym zákonníkom alebo iným predpisom ustanovená premlčacia

lehota; a keďže zákon č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave neustanovuje premlčaciu lehotu na zaplatenie predmetnej úhrady, mal za to, že v danej veci je na mieste použiť § 101 OZ, tzn., že pohľadávka vo výške 50,00 eur nebola v čase podania návrhu na vydanie platobného rozkazu (03.03.2014) premlčaná. Záverom si uplatnil náhradu trov konania.

Odporkyňa sa k odvolaniu navrhovateľa nevyjadřila.

Odvolačný súd prejednal vec v medziach a rozsahu podaného odvolania podľa § 212 ods. 1 O.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

V prejednávanej veci vykonal súd prvého stupňa náležité dokazovanie potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností dôležitých pre posúdenie dôvodnosti návrhu navrhovateľa na zaplatenie žalovanej istiny so zreteľom na odporkyňou vznesenú námietku premlčania (§ 120 ods. 1 O.s.p.), zhodnotením výsledkov vykonaného dokazovania v súlade s § 132 O.s.p. dospel k správne právnemu záveru, že nárok navrhovateľa je podľa § 108 Občianskeho zákonníka v celom rozsahu premlčaný, nakoľko bol uplatnený po uplynutí jednoročnej premlčacej doby. Obsah odvolania navrhovateľa nie je spôsobilý spochybniť správnosť právnych záverov napadnutého rozsudku súdu prvého stupňa z hľadiska odvolacích dôvodov výslovne v ňom uvedených (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.), pričom ani v odvolacom konaní neboli zistené také nové rozhodujúce skutočnosti alebo dôkazy, ktoré by spochybňovali správnosť právnych záverov, na ktorých súd prvého stupňa založil svoje zamietajúce rozhodnutie. V konaní nevyplývali najavo ani také vady konania, ktoré by mali za následok vecnú nesprávnosť rozhodnutia (§ 212 ods. 3 O.s.p.).

Podľa § 760 Občianskeho zákonníka zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

Preprava osôb je služba poskytovaná cestujúcemu, ktorá spočíva v preprave dopravným prostriedkom, do miesta určenia, a to riadne a včas, za určené cestovné (§ 760 Obč. zák.). Táto služba vzniká na základe konania cestujúceho, ktorý dáva nepochybne najavo, že chce uzavrieť prepravnú zmluvu a to v mestských dopravných prostriedkoch nastúpením do dopravného prostriedku, kedy zároveň cestujúcemu vzniká i povinnosť zaplatiť cestovné. Zaplatením cestovného dôjde k uzavretiu zmluvy o preprave a to po celú cestu zodpovedajúcu zaplatenému cestovnému. Podrobnejšiu úpravu osobnej prepravy určujú osobitné predpisy, najmä prepravné poriadky a tarify pre jednotlivé druhy prepravy - dopravy (§ 772 Obč. zák.).

Podľa § 108 Obč. zákonníka, práva z prepravy sa premlčujú za jeden rok s výnimkou práv na náhradu škody pri preprave osôb.

Premlčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého právo nezaniká, ale sa len oslabuje tým, že v prípade vznesenia námietky premlčania, zaniká jeho súdna vymáhateľnosť, pretože súd musí prihliadnuť na dôvodne vznesenú námietku premlčania a nemôže už veriteľovi premlčané právo priznať. Jeho úprava vychádza z potreby zvýšenia právnej istoty v právnych vzťahoch. Základným účelom inštitútu premlčania je tak pôsobiť na subjekty občianskoprávných vzťahov, aby včas pristupovali k uplatňovaniu si svojich subjektívnych práv a zároveň aj zabrániť tomu, aby povinné osoby neboli po neobmedzenú dobu nútené splniť si svoje povinnosti, a aby im bola zabezpečená ochrana v prípade oslabenia ich dôkaznej povinnosti v prípadnom súdnom konaní zo značným časovým odstupom. Inštitút premlčania takto, v súlade so zásadou právnej istoty a všeobecnou požiadavkou sledovať si potrebu ochrany svojich ohrozených a porušených práv, zabraňuje dlhodobému trvaniu práv a im zodpovedajúcim povinnostiam.

Navrhovateľ si v konaní uplatňoval cestovné a úhradu (prirážku) za nepreukázanie sa platným cestovným lístkom v zmysle § 16 ods. 1 až 5, § 17 zákona č. 56/2012 Z.z. o cestnej doprave, a podľa prepravného poriadku mestskej hromadnej dopravy v Bratislave.

Pri ustálení začiatku plynutia premlčacej doby správne vychádzal súd prvého stupňa z ust. § 101 Obč.zák., v zmysle ktorého začala navrhovateľovi plynúť jednoročná premlčacia doba podľa § 108 Obč. zák. na uplatnenie práv vyplývajúcich zo zmluvy o preprave vzniknutej medzi účastníkmi konania v zmysle § 760 Obč. zák. konkludentne tým, že odporkyňa nastúpila do dopravného prostriedku mestskej hromadnej prepravy, čím pristúpila na podmienky, za ktorých sa prepravná služba navrhovateľom poskytuje, vrátane výšky a podmienok uloženia zmluvnej sankcie za nesplnenie povinnosti zaplatiť cestovné za poskytnutie prepravnej služby.

Všeobecná trojročná premlčacia doba upravená v § 101 Obč. zák. začína plynúť odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. V prípade, ak splnenie dlhu je viazané na presne stanovenú dobu, uplynutím ktorej sa dlh stane splatným, tak je so splatnosťou dlhu spojený začiatok plynutia premlčacej doby. Súdna prax zaujala právny názor, že ak čas splnenie dlhu nebol účastníkmi dohodnutý, ani inak stanovený

právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník podľa ust. § 563 Obč.zák. povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho na plnenie veriteľ požiadal; veriteľ mohol svoje právo vykonať vtedy, keď mohol požiadať o plnenie, teda hneď ako dlh vznikol, takže začiatok plynutia premičacej doby tu nastáva nasledujúci deň po vzniku právneho vzťahu zo zmluvy, pri ktorej nebola dohodnutá splatnosť.

S poukazom na vyššie uvedené tak nastala splatnosť záväzku odporkyne, ktorá cestovala v mestskom hromadnom prostriedku navrhovateľa bez cestovného lístka, zaplatiť navrhovateľovi cestovné a prirážku k cestovnému, počnúc nasledujúcim dňom, kedy došlo k porušeniu jeho povinnosti mať zakúpený cestovný lístok a kedy bola vyzvaná navrhovateľom na plnenie. Správne preto súd prvého stupňa v danom prípade ustálil, že jednoročná premičacia doba začala plynúť dňom 03.12.2012 a uplynula dňom 03.12.2013, a pokiaľ bol návrh podaný na súde dňa 03.03.2014, správny je záver súdu prvého stupňa, že v dôsledku vznesenej námietky premičania, ktorá spôsobila stratu nároku navrhovateľa vymáhať žalované právo súdnou cestou, nemožno návrhu navrhovateľa vyhovieť.

Prirážka k cestovnému je sankčným nárokom vyplývajúcim priamo zo zmluvy o preprave, a preto ho nie je možné, ani z hľadiska premičania, posudzovať oddelene od nároku na cestovné; nárok na zaplatenie úhrady nemôže vzniknúť samostatne, ale len spolu s nárokom na zaplatenie cestovného. Nakoľko obidva nároky vznikajú súčasne zo zmluvy o preprave, resp. z jej porušenía, u oboch nárokov preto začína rovnako plynúť aj premičacia doba ustanovená v § 108 Obč. zák.. Nárok na zaplatenie úhrady preto nemožno považovať za mimozmluvný sankčný nárok, a preto pre posúdenie včasnosti jeho uplatnenia z hľadiska premičania, sa nemôže aplikovať všeobecná trojročná premičacia doba v zmysle § 101 Obč. zák., ktorej použitia sa navrhovateľ v podanom odvolaní dovoľával.

Pokiaľ navrhovateľ poukazoval vo svojom odvolaní na; v tomto smere odlišné; rozhodnutia Krajského súdu v Bratislave, tieto nie sú pre rozhodovanie v danej veci pre konajúci odvolací senát právne záväzné. S poukazom na vyššie uvedené závery neuznal odvolací súd opodstatnenosť dôvodov, na ktorých navrhovateľ založil svoje odvolanie, a pokiaľ teda súd prvého stupňa návrh navrhovateľa v celom rozsahu zamietol, vzhľadom na odporkyňou dôvodne vznesenú námietku premičania, rozhodol vecne správne, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 ods. 1 O.s.p.).

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. tak, že odporkyni úspešnej v odvolacom konaní náhradu trov nepriznal, nakoľko jej v odvolacom konaní žiadne trov nevznikli.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.